

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 25. dan vsakega meseca.

Društveniki dobivajo list zastonj. — Nečlane stane po **2 gld.**, dijake po **1 gld. 20 kr.** na leto; posamezne številke po **20 kr.**

Za obliko in vsebino spisov so odgovorni pisatelji.

Vse spise, naročila in plačila vzprejmlje „Slov. plan. društvo“ v Ljubljani.

Inserat obsegajoč dvanajstinko strani stane **6 gld.** za celo leto.

Dobrač.

Spisal Fr. Kocbek.

(Dalje in konec.)

Razgled z Dobrača je razsežen in eden najslikovitejših v vseh Alpah. Dostojno ga sploh ni možno popisati. Proti jugu, zahodu in severu zreš neštevilno množico skalnatih vršacev, proti vzhodu pa gledaš ljubko hribovje z dolinami, po katerih se bleste jezera, mesta, vasi, cerkve in gradovi. Kaj krasen je pogled na obila in velika jezera, n. pr. Belo, Osojansko, Blačko, veliko Vrbsko jezero. Izmed nebrojnih vrhov naj omenim samo najbolj znane. Na vzhodu omejujejo razgled Svinjska Planina in Golovec, Pohorje z Veliko Kopo, Karavanke s Peco, Ojstream in Košuto; od Savinskih planin opaziš: Olševo, Raduho, Ojstrico, Skuto, Grintovec in Kočno, dalje Storžič in mnogo drugih vrhov. Na jugu se diviš nebotičnim Julijskim Alpam, v katerih se odlikujejo mogočni Triglav, Razor, Prisojnik, Mojstroka, Jalovec, Mangart, Monte Canin, Viš (Wischberg), Bramkofel ali Monte Montaccio. Na zahodu vidiš nepregledno množico vrhov Karenskih Alp, ostrovoglatih Dolomitov, Zilskih Alp in sneženih Visokih Tur. Izmed Dolomitov nas zanimajo zlasti: Monte Pelmo, Antelao, Marmolada (3494 m), Sorapis, Kellerwand, Paralba ali Hochweisstein; v Zilskih planinah osobito Unholdi, v Visokih Turah pa Veliki Klek, Grosses Wiesbachhorn, Hoher Aar, Ankogel, Hochalpen-

spitze, Hafnereek, Sonnblick. Proti severu vidiš Dachstein (3000 m) in Nizke Ture, med njimi: Hochgolling, Preber, Königstuhl, Predigstuhl, Eisenhut in Zirbitzkogel. Na sever zreš še v del Dravske doline z Bistrico ter tudi v Pliberg z nasprotno ležečimi rudniškimi rovi. Proti zahodu pa se ne moreš načuditi krasoti Zilske doline z mnogobrojnimi vasm, cerkvicami in Preseškim jezerom, po dolini pa se vijuga reka Zila liki srebrna nit po šareni preprogi bujnih travnikov in žitorodnega polja; na vzhodu opaziš še mesto Celovec. Tam, kjer se ti izgublja Zilska dolina proti Tirolskemu, opaziš še Oetzthalski lednik. Zares čaroben je razgled z Dobrača, katerega ne opiše niti najspretnejše pero; treba ga je videti in uživati. Tu boš strmel nad veličastnim stvarstvom božjim, v katerem si ti le majhen črvček.

Z Dobrača je narisanih že več panoram. Prvo panoramo je napravil Julij pl. Rumbold; litografoval jo je J. Rausch na Dunaju l. 1852. Marko Pernhart jo je potem izdelal z magnetničnim teodolitom v 4 oljnatih slikah, po 4 sežnje dolgih, katere so bile v lasti Pavla Mühlbacherja in obešene v njegovem gradu Zigulu pri Celovecu. Drugo panoramo Pernhartovo manjše mere je založila knjigarnica J. Leona v Celovecu (cena 40 kr.). Litografovan razgled, napravljen od Jakoba Cancianija, je založil F. Hofmann v Beljaku. Najnovejšo panoramo je izdalo „Nem. in avstr. plan. društvo“ l. 1882. kot prilogo lista „Zeitschrift“; narisal jo je nedavno umrl slikar Karol Haas *), s katerim sem imel priliko na potu k Sv. Duhu se osebno seznaniti. Imena vršacem jo določil H. Findenegg, pregledal pa jih je dr. A. Sattler. Glede natančne reprodukcije in zanesljivosti imen prekaša ta vse prejšnje panorame.

Na Dobrač vodijo poti z raznih strani. Navadno gredo turisti v Pliberg ali pa v Zilsko dolino, kamor držita dva pota. Eden vodi zelo strmo po skalovju Grada — Schlossberg (skoraj po breznih) v Čače (Sack). Od slovenske cerkvice greš po produ v mnogih in strmih ključih ob južnem pobočju, tako imenovani „Schneide“; pri križu kreneš na levo po strminah. Drugi pot vodi pri križu na desno, potem vijugasto med pritlikovino strmo navzdol do Semmlerhütte, kamor dospesh v 1 uri. Koča leži na travniku krasno; od nje imaš prav lep razgled. To sedlo meji vodovje dveh jarkov; od katerih vodi Thorgraben v Rute, drugi pa med Kuhriegelom, Prižnico in Gradom v Čače. Strmi pot po skalovju je priporočati le izbornim turistom; po drugem skozi Thorgraben dospesh prav lahko v 2½ ure v Čajno ali mimo Semmlerhütte v Čače, kjer je v bližini grad Wasserleonburški.

Omenil sem že, da se je velik del Dobrača po potresu odtrgal in pokrtil lep del Zilske doline. V srednji Evropi je bil dne 25. januarja l. 1348. eden najsilovitejših potresov; o njem naj nekoliko več objavim. **)

*) K. Haas je umrl dne 2. septembra 1895. l. v Šmohoru v Zilski dolini. Narisal je mnogo panoram.

***) Nekoliko v dopolnilo spisa F. Seidla „Potresi na Kranjskem in Primorskem“ v „Ljub. Zvonu“ l. 1895., str. 551., kjer je napačno natisneno 25. februvarija.

Soglasno po vseh zgodovinskih virih je bil takratni potres najhujši na Koroškem in Kranjskem, glavna katastrofa pa v Beljaku; a tudi Štajerska je po potresu hudo trpela. Na Italijanskem so čutili potres v Ferari, Toskani, Raveni, Trevisu in v Benetkah. V Raveni se je porušil velik del mesta, v Benetkah pa so se podrli veliki zvoniki in je ubilo mnogo moških in žensk. V Lombardiji se je podrlo mnogo zvonikov in zidov. Zlasti grozovito je razdeval potres po Frijulskem; v Ogleju se je porušila bazilika.

Z. Beneškega se je potres širil skozi Alpe na Slavonsko in v nekatere dele Dalmacije. Na Tirolskem je bilo posebno razdejano mesto Bolean, kjer se je zrušilo 10 hiš in 1 zvonik. A tudi na sever je daleč segel potres; čutili so ga v Lambachu na Gorenjem Avstrijskem, v Dunajskem Novem Mestu na Dolenjem Avstrijskem, manj pa na Češkem, kjer se ni nobeno poslopje porušilo. Iz Avstrije so se raztezali sunki na Bavarsko, Švabsko in v Alemanijo do francoske meje. Kronist Fritsche Closener je pisal o mestu Strassburgu: „Do man zalt 1348 jar an St. Paulus dage nach winnahten, do kam ein erdbitem. der zu Strassburg merkelich waz und doch nicht schedelich, aber doch in anderen landen det er grossen schaden“. (Ko so šteli leto 1348. na dan sv. Pavla po božiču, je bil potres, katerega so čutili v Strassburgu, a ni škodoval, vendar pa je povzročil veliko škodo po drugih deželah). S Koroškega poroča Detmar, da so se pri Žabnici porušili vsi gradovi in cerkve, takisto tudi pri Podkloštru gradovi in hiše; izginilo je 18 vasi in okoli 3000 ljudi. O usadu Dobrača poročajo nam viri iz Podkloštra: „Auf St. Pauli Bekehrungstag ist der Berg vor dem Gesichte gegenüber Mitternacht (to je Dobrač) dureh ein Erdbüden zerspaltet herunter gefallen, 17 Dörfer, 3 Gschlösser und 9 Gotteshäuser völlig verschütt, wellehe meisten dem Kloster (v Podkloštru) gehörige gewesen und selbe Güter vom hl. Otto gestiftet worden. Der Gailfluss (Zila) hat sich auch angeschwollen und etlich tag nicht durchgebrochen, hernach ebnermassen das Wasser schaden zugefügt“. (Na dan izpreobrnenja sv. Pavla je potres razklal goro, ležečo proti severu, in popolnoma zasul 17 vasi, 3 gradove in 9 cerkva, katere so bile večinoma samostanska last in ustanovljene po sv. Otonu. Reka Zila je tudi narasla in nekaj dni ni mogla prodreti, potem pa je voda učinila škodo).

Navadno čitamo o tem potresu, da je prelat v Podkloštru stal mašujoč pred oltarjem v cerkvi, zaslišal zamolklo podzemeljsko bobnenje in, gledajoč skozi cerkveno okno, opazil, da se je vrh Dobrača majal, kakor pripogiblje veter drevo. Kronist Marian pravi o tem doslovno: „Es war um die Vesperzeit bei hellerscheinender Sonne, gleich darauf aber bei mit finsterem Gewölke überzogenen Firmamente, dass Abt Florimund ein entsetzliches Erdbeben schauen musste“. (Bilo je ob večernicah pri solnčnem svitu; kmalu potem pa so nebo pokrili temni oblaki, in opat Florimund je gledal grozovit petres). To je razumeti tako, da je bil za njegovega vladanja potres; iz napačnega umevanja gorenjega mesta je potem nastala

pravljica, da je skozi okno videl usad Dobrača; tega pa nobeden zgodovinski vir ne potrjuje *).

V Podkloštru je bil tudi samostan poškodovan; prah je ležal „zwei Spannen hoch“ (dve pedi visoko). Po gozdih so opazovali, kako je bilo drevo ob drevo. V zvonikih so jeli zvonovi sami od sebe zvoniti, povsod se je slišalo vpitje in tarnanje. „So war alles ertatertt gleichsam ausser sich in Meinung es sei der jüngste Tag“. (Tako so bili vsi kakor raz sebe in so mislili, da je sodnji dan). Goswin Marienberški pripoveduje, da je ob Zili nastala taka povodenj, da je požrla hiše in vasi, blago in ljudi, ljudstvo je pa bežalo na planine.

Usad Dobrača je opustošil Zilsko dolino na 11 kilometrov daljave. Česar ni pokrila usad, pa je uničila zaježena reka; saj še dandanes močvari pribrežje. Ako se pelješ z Zilsko železnico od Čajne proti Podkloštru, še zdaj opaziš grobljast svet, porastel z redkimi gozdi; imenuje se Prodi ali Schütt (spec. karte).

Na Koroškem se je porušilo mnogo gradov, vasi in cerkva; zgodopisci zlasti omenjajo: Federaun, Kellersberg, Ortenburg, grad Sternberg, Wasserleonburg, Hollenburg, cerkev Kirschentauer, Radsberg, grad Wildenstein v Junski dolini. Z gradu Hochosterwitz se je sesul stolp.

Razen Dobrača se je odkrhnila tudi Grlica v Osojansko jezero. V onem usodnem trenutku se je peljalo več ljudi po cesti ob jezeru; vsi ti so žalostno poginili.

Najgrozovitejša katastrofa pa je bila v Beljaku. Detmar von Lübeck piše: „Der erdpidem zerfürt die grozzen, würdigen stat Villach, das si mit läuten und mit gut gänzlich verdarb und versank, das niemand lebendig auskom denn kaum vierzig mensch“. (Potres je uničil veliko častitljivo mesto Beljak, ki je popolnoma preminilo z ljudmi in blagom in se pogreznilo, da ni nihče živ pobegnil razen 40 ljudi). V petek popoldne je bila ravno služba božja v veliki župni cevkvi, kjer je bilo okoli 500 ljudi zbranih. Močan sunek poruši nenadoma cerkev, da se ni niti eden človek rešil. Isto se je zgodilo pri frančiškanih v cerkvi sv. Miklavža. Po Rubeisu ni ostala v mestu nobena hiša nepoškodovana, razen malih lesenih koč. Mesto je bilo kup gramoza, vse mestno obzidje podrto; zato je Bamberški škof meščanom odpustil ves davek. V Beljaku, ki je bil tačas znamenito trgovsko mesto, je bilo po raznih virih 5000 ljudi ubitih. Ker so ob potresu že kurili za večerjo, se je vnelo podrto lesovje, in je nastal ogenj. Iz dveh vodnjakov je tekla vroča črna voda, da ni nihče mogel ostati v bližini.

Kako težko si je Beljak po tem hudem udarcu opomogel, sklepamo lahko iz tega, da še l. 1380. ni stalo obzidje, dasi jim je škof Friderik obljubil za 4 leta denarja, gradiva in jih oprostil davka.

*) Das Erdbeben in Kärnten im Jahre 1348 und die Zerstörung von Villach, spisal prof. dr. F. G. Hann. Carinthia 1892, list 3. Po tem kritičnem viru je posneto poročilo o potresu.

O tem, kako dolgo je ta siloviti potres trajal, nimamo iz srednjega veka povsem zanesljivih poročil. Trdi se, da je bilo v oni noči od 25. do 26. januarija okoli 40 sunkov, ki so se ponavljali skozi 24 dni in noči. A že prihodnje leto dne 3. avgusta, se je zopet zelo zatreslo ob Dobraču, takisto tudi v letih 1359. in 1360.

Naj še naposled omenim, da je Dobrač tudi v narodnem oziru imeniten. Zdaj stoji kot prirodni branik ob jezikovni meji, kajti krasna Zilska dolina je do Šmohora slovenska, severno pobočje Dobračevo proti Plibergu pa že nemško.

Vsakemu, kdor rad lagotno potuje, priporočam obisk Dobrača in Zilske doline; krasen užitek mu bode bogato poplačal mali trud ter mu ostal v živem spominu, kakor ostane tudi meni in mojemu prijatelju tovarišu.

Jeršičeva jama na Gozdu.

Kamnik zelo slovi radi lepe in zanimive okolice. Tujei ga po pravici primerjajo Ischlu. Gotovo pa je po okolici še mnogo naravnih zanimivosti, ki se še prikrivajo očem in ki bodo razkrite privabile še večje število tujcev v naše krasno mesto. Danes naj navedemo le dve zanimivosti.

Preteklo leto so našli pri kopanju železniškega predora podzemeljski hodnik, ki drži s samostanskega vrta proti Žalam. Za to najdbo je bilo nekoliko časa veliko zanimanja, a preiskavanje se je kmalu opustilo.

Iz Kamnika na Gozd je dve uri hoda. Da bi imel Kamnik dve uri oddaljeno podzemeljsko votlino, kakeršna je Postojnska, bi bilo zanj gotovo velikega pomena. Jeršičeva jama na Gozdu je morda vhod v novo naravno čudo.

Gožanski hrib se začinja na levem bregu Bistrice pri Stranjah nad Kamnikom in omejuje proti jugu Črno dolino do Črniveca na kranjsko-štajerski meji. Pogorje leži vzporedno s Sušavami in Veliko Planino od zahoda proti vzhodu.

Letoviščniki prihajajo večkrat na Gozd, kamor sta od „Slov. plan. društva“ zaznamenovani dve poti. Gotovo se nihče ne pokesa, kajti na Gozdu sta zrak in razgled vprav planinska.

Vrhu Gožanskega hriba leži vas Gozd s travniki in njivami na planoti, katero od vseh strani obkrožuje gozd, sedaj, žal, že zelo redek; večinoma raste po njem nizka bukev in smreka. Odtod najbrže prihaja ime Gozd. Na vzhodni strani te planote, kjer so večinoma travniki in njive, raste samotna skupina gostega in visokega grmovja, katero zakriva od vseh strani „Jeršičevo jama“.

„Jeršičevo jama“ pozna na Gozdu vsakdor, ker služi Gožanom v vsakovrstne svrhe. S polja in iz vasi vozijo kamenje, odpadke in mrhovino (največjega vola

in najmanjšega psa) v „jamo“, in to od pamtiveka; toda še nihče ne pomni, da so iz „jame“ kedaj prišli kaki plini, ki bi okuževali okolico. Le pred mnogimi leti, pripovedujejo kmetje, se je nekoč iz „jame“ najprej pokadilo, in za dimom se je pokazal plamen. — Morda so se vžgali plini, ki so se v jami nabrali vsled gnitja.

„Jama“ je zgoraj okrogla (premer 6—7 m) in obraščena z gostim grmovjem. Le na zahodni strani, kjer je živa meja pretrgana, je mogoče pogledati v temno globočino. Na tem kraju brani močen hlod, da se ne ponesreči človek ali žival, kajti že večkrat je živina na paši zašla v „jamo“. — Ob zelo ugodni solnčni svetlobi je mogoče videti globokeje v temino, in tedaj se zasvetijo krasni kapniki viseči in stoječi; in lahko tudi opaziš, da se „jama“, ki ima kakih 10 m od vrha podobno vodnjaka, od tega kraja širi proti vzhodu v veliko votlino. — Globočino sem skušal meriti z 30 m dolgo nitjo, toda kmalu sem se preveril, da je ta dolžina komaj del velikanskega prepada. Kamen rabi 6—7 sekund, da prvič prileti na oviro, potem napravi dva manjša skoka in enega večjega, trajajočega 4—5 sekund; dalj časa se nato sliši ropotanje in bobnenje.

Že zda naj so se ondotni prebivalci zanimali za to naravno prikazen. Pred kakimi tridesetimi leti so prišli rudarji domov. Te je pripravilo hrepenenje po najdbah in upanje, da so v „jami“ nakopičeni zakladi, do tedaj gotovo drznega dejanja, da so se po vrvi spustili vanjo. Toda niso prišli daleč. Ko so se spustili kakih 20 m globoko, jim je ugasnila luč vsled dušika, in so se morali vrniti. Pozneje ni nihče več poskušal razkrivati od „gorskega duha“ varovanih zakladov.

Sestavina kamenja in okolščina, da na vsem Gozdu ni nobenega vodnjaka, kaže, da se tu nahaja večja podzemeljska votlina, katero bi bilo treba vsekakor natančneje preiskati. V zvezi s to votlino je najbrže potok Olševka, ki izvira pri Vodica pod Gozdom. Podoben je Timavu, kajti tudi on goni mlin takoj pri izviru. Ta potok prinese ob deževju večkrat kosti domačih živali in veliko množino postrvi. Postrvi so skoraj popolnoma bele, kakor človeška ribica v notranjskih podzemeljskih vodah.

Keber.

Črtice iz Savinskih planin.

Spisal Fr. Kocbek.

5. Jančeva prižnica.

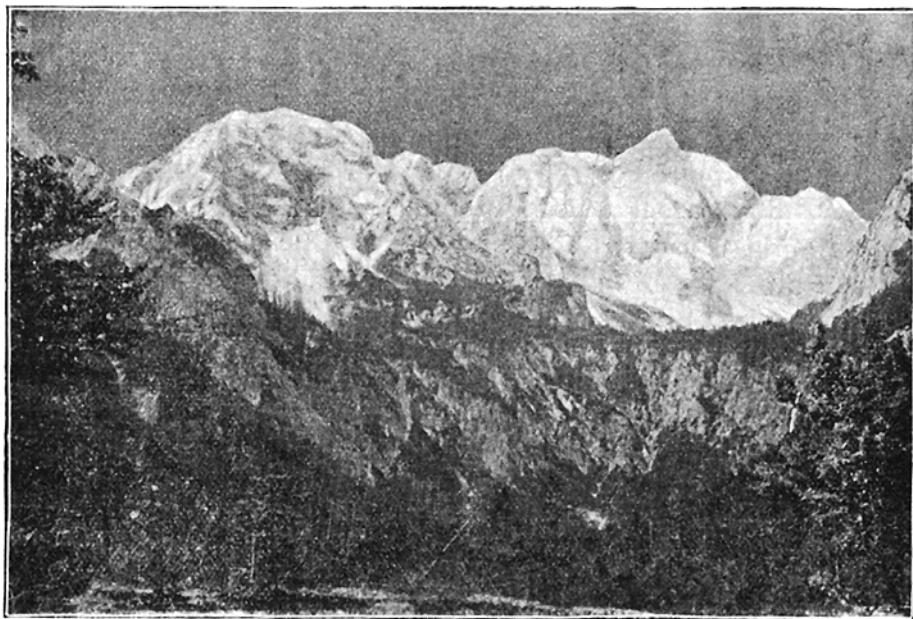
eden najlepših pogledov v Logarjevo dolino in na celo skupino Savinskih planin imaš od Šentlenarškega sedla nad Sv. Duhom, kjer je prehod proti Šent Lenartu in v Železno Kapljo. Ta točka je na spec. karti zaznamenovana s 1437 metri visokosti. Iz Solčave potuješ tja zahodno po cesti 15 minut, potem čez brv na levi breg Savine in v 5 minutah zagledaš na desni strani križ

in napis. Tod kreneš na desno črez jarek in navkreber po precej strmem potu, ki se vije po pobočju, obraslem z grmovjem in gozdnim drevjem, ter dospeš v 1½ ure do prijazne cerkvice sv. Duha, odkoder se odpira že prav lep razgled v Logarjevo dolino, na Savinske planine, na Olsevo in Raduho. Pri cerkovniku je spominska knjiga „Slov. plan. društva“. Po gozdu dospeš, držeč se vedno bolj na levo, v ¾ ure do Šentlenarškega sedla. Ob plotu na levo prideš v 1 minuti do dveh klopi in mize, katere je dala napraviti Savinska podružnica l. 1894. Ta kraj je krstil g. prof. dr. J. Frischeauf „Jančevo prižnico“ v čast prezaslužnemu rajnemu župniku Janču, ki je mnogo let služboval v Solčavi in zelo podpiral turistiko. Odtod gledaš naravnost v Logarjevo dolino, ki se razteza proti jugu ter jo obkoljujejo Ojstrica, Planjava, Kamniško sedlo, Brana, Turska Gora, Mrzla Gora. Zadaj vidiš Rinko, Skuto in Grintovec, na levo od Ojstrice Veliki Vrh in njegove sosedo na vzhodni strani Robanovega Kota, na desno pa zreš v Matkov Kot (Jezeriathal) notri do Škafa pod Mrzlo Goro ter zahodne obrobke proti Pavličevi Steni in Pavličevemu sedlu, koder drži tudi meja od Rinke sem med štajersko in koroško deželjo. Neizbrisen in trajen je vtisek, kateri se vtisne v spomin vsakemu turistu o Savinskih planinah z Jančeve prižnice, ter obilo plačilo za mali trud. Panoramo tega razgleda najdeš v 3. delu knjige „Die Erschliessung der Ostalpen“, katero je izdal „D. u. Ö. A. V.“ — Iz Železne Kaplje se pride sem po zelo romantičnem potu v 3 urah, navzdol v Kapljo pa v 1½—2 urah.

Še nekaj zgodovinskega. V bližini Jančeve prižnice se je vršil med fanti in žandarmi jako usoden pretep, vzpričo katerega je prišla Solčava v obsedni stan ter pretrpela mnogo gorja. Ves dogodek je popisal župnik Jane v Frischeaufovi knjigi: „Die Sannthaler Alpen.“

V gorah krog Solčave, Kaplje, Črne in Luč so pohajali tačas pri kmetih in drvarjih razni ljudje brez izkaznice in vojaški beguni. Žandarmerija, katero so bili takrat šele ustanovili, je imela poloviti te ljudi. Sredi meseca decembra 1851. l. so prišli trije žandarmi s Koroškega črez Šentjakobsko planino na Štajersko ter so pri prvem kmetu pod to planino pograbili hlopea, ki ni imel popotnega lista in je ravno sedel sredi družine pri kosilu. Peljali so ga v gostilnico Smotnikovo v Solčavo. Ker so se tu predolgo krepčali, so odšli prav pozno nazaj proti Sv. Duhu ter ondi pri kmetu Rogarju prijeli še dva starejša človeka. Nепреvidni orožniki so z ujetniki tu prenočili. O tem se je naglo raznesla govorica po bližnjih kmetijah in med drvarji. Zbralo se je brž še tisto noč 25 fantov; bilo je šest Solčavanov, drugi pa so bili s Kranjske in Koroške. Na Šentlenarškem sedlu na koroški zemlji so pričakovali vračajoče se žandarme. Proti štirim se jim približajo z ujetniki, katere so hoteli osvoboditi. Nastane strašen boj. Žandarmi streljajo in sekajo s sabljami, fantje pa se branijo z raznim orodjem. Med bojem v temni noči pobegnejo ujetniki nazaj v Solčavo, fantje pa se potem razkrope na vse strani. Izmed njih je bil samo eden ranjen na roki, žandarmi pa so hudo poškodovani obležalina bojišču.

Žalostna vest o boju se je raznesla hitro na vse strani in tudi v Kapljo, do koder so poslali po ranjence in jih prenesli domov. Nekaj dni po tem zločinu je prikorakalo več kompanij vojakov (Wimpffenovci in graničari iz Broda) ter žandarmerij s Koroške in Kranjske. Po debelem snegu in v hudem mrazu so lezli čez planine v Solčavo, katero so popolnoma vojaško zasedli, da bi poiskali zločince. Dne 20. decembra 1851. l. se je za Solčavo in nje razrastke razglasilo obsedno stanje. Neki star žandarm, ki je malo poprej postal poročnik, je sestavil in razglasil obsedno naznanilo z vsemi formalnostmi. V tem času je bilo vse vojaštvo in žandarmerija pod njegovim poveljem. Proklamacijo o obsednem stanju je poslovenil nato župnik Jane sredi vasi vpričo vojakov in žandarmerij okrog stoječemu

Konec Logarjeve doline.

ljudstvu. Obsedanje je trajalo samo 10 dni. Dne 31. decembra se je po ukazu glavnega poveljstva v Gradeu odpravilo; zato je žandarmerija z vojaštvom odšla še isti dan čez planine na Koroško.

Obseda je prizadela prebivalstvu mnogo zla in stroškov, vojakom pa zaradi hudega zimskega mraza in zaradi pomanjkanja primernih stanovanj, ker so kmetije zelo oddaljene druga od druge, mnogo nepravil in trpljenja. Postopalo se je zelo strogo, skoraj kruto. Vse moške, med njimi sivolase starčke, četudi so bili po več ur od omenjenega bojišča daleč doma in niso ničesar vedeli o boju, so zaprli in stlačili vse v eno sobo. Le skrivoma so jim dajali kruha in jedil skozi okna, dasi je bilo to nevarno. Tem večinoma jako poštenim ljudem so sklenili roke na hrbtu, jih privezali drug na drugega in jih peljali v hudem mrazu po ozkem gazu

po debelem snegu črez visoke planine v Kapljo, da bi žandarmi pred kazenskim sodnikom spoznali zločince. Le najtrdosrčnejši človek se ni razjokal, gledajoč te nedolžno preganjane ljudi.

Navzlic največji strogosti niso dobili nobenega zločinca. Šele meseca junija 1852. l. je prišel oni fant, ki je bil na roki ranjen, pred kazenskega sodnika v Kapljo in je izdal svoje sozločince. Doma je bil iz Luč. Izmed dotičnih fantov je potem vojaške begunce kaznovalo vojaško sodišče, druge pa civilno na več let v razne jetnišnice. Pomrli so v kratkem, ker jim je v ječi nedostajalo svežega gorskega zraka, katerega so bili navajeni.

Ta dogodek so nekateri pretiravali po raznih listih. Tako ga je neki dr. Fr. Hoffmann v Gartenlaubi 1865. l. opisal pod naslovom „Deutschlands grösste Räuberburg“ ter se s tem sam najbolj osmešil, kajti človek je s svojim imetjem malokje toliko varen kakor ravno v Solčavi.

Društvene vesti.

Nov ustanovnik. Kot ustanovnik je pristopil k društvu g. Anton Belec, trgovec, klepar in ključalničar v Št. Vidu nad Ljubljano. Gospod Belec je izdelal in postavil Aljažev stolp tako lepo in trdno, da mu je v pravo čast.

Za kočo na Okrešlju so darovali č. gg.: dr. K. Chodounsky, prof. na Praškem vsučilišču, 20. o. Alfonz-Svet 2, A. Rodošek, I. Glojek, M. Zidarn in A. Perne po 1 krono, skupaj 26 kron. Za te darove se jim izreka najtoplejša zahvala.

Sklad za Triglavsko kočo. I. zbirka 258 gld. 20 kr. Darovali so: vlč. g. župnik Jakob Aljaž 100 gld.; — p. n. gg. (po nabiraleu g. Engelsbergerju): Hannak in Monsehein po 1 gld. 50 kr.; Jernej Žitnik, Markowsky, Zinnauer, Sikošek, Rukl, Burkhart, Just, Grobelnik, Mikusch, Reingruber, Schönfeld po 1 gld., Božidar Vernik, Ivan Vernik, Gombač, Barle, Hribar, Ivan Jagodič, Avg. Jagodič. Vinko Čamernik, Šetine, Kolence, Lenassi, Petcossig, Preatoni, Uroš Krsnik, Logar, Ivan Seunig, Nemeč, Stermeeki, Višnar, Purfelinski, Vidmayer, Gerkmann, Jos. Maier, Strizel, Kobau, Zalokar, Haas, Frid. Kollmann ml., Herz, Orešnik, Kulka, Rosner, Czipott, Gregoree, dr. Jan, Brauner, gospa Vašica po 50 kr.: — (po nabiraleu g. Josipu Hauptmanu): Ivan Fajdiga 1 gld. 50 kr.; Josip Hauptman, Ivan Korenčan, Anton Škof, Bogomil Kajzelj, Fran Orožen, Anton Mikuš, Ivan Soklič, Ljud. Wölfling, Ivan Krivic, dr. Josip Furlan, Matija Peršin ml., dr. Senjak, Jurij Kunčič, France Benedik, gospa Antonija Dolence, gdčna. Helena Bavdek po

1 gld.; Janko Engelsberger, Dragotin Seunig, Josip Sancin, Božidar Dekleva, Franjo Kraigher, Josip Seunig, Fran Grampovčan, Rudolf Čik, Jernej Kušlan, Avgust Endlicher, gospa Ivana Soklič, gděni. Katinka Seunig in Marička Briški po 50 kr.; Rovtar 20 kr.; — (po nabiraleu g. Vlad. Hraskem): Gogola 5 gld.; Petričič in Velkavrh po 3 gld.; dr. Bleiweis, Jernej Černe, Gustav Pirc, dr. Tavčar, Terček po 2 gld.; Hrasky, Kozak, dr. Majaron, dr. Stare, Svetek, Ravnihar, Senekovič; Šubie in Žagar po 1 gld.; — (po nabiraleu g. Ivanu Kruleu): Auer ml., Rohrmann, Rutar, Vončina po 2 gld.; Dečman, Dimnik, F. M., Gabršek, Golob, dr. Gregorič, Fr. Hubad, Matej Hubad, dr. Hudnik, Jakopič ml., Jerman, Lenče, Lilleg, Zupančič po 1 gld.; Belè, Devčič, dr. Foerster, Gangl, Garbaz, Hanuš, Maier, 2 neimenovanca, Pribil, Trstenjak, dr. Volčič, Žumer, gděne. Gusl, Wessner in Zemme po 50 kr.; — (po nabiraleu g. Antonu Mikušu): Ivan Kozjek, Fr. Pečnik, Leo Jelovšek, Feliks Celestina po 1 gld.; Jos. Pichler in Mir. Černe po 50 kr.; — (po nabiraleu g. Fr. Orožnu): Fr. Raktelj in Anton Vilfan po 1 gld.; — (po nabiraleu g. Ivanu Sokliču): Roblek 2 gld.; Petřik, Ivan Žagar, Vilko Mayer po 1 gld.; Josip Rus, Josip Goldstein, Zvonimir Zor, Maks Neuman, Jos. Schitnik, R. Sušnik, Babnik, Omerza ml., Purfelinski, Hoffmeister, dr. Marek, Vedral, Peterlin, Spoljarič, J. Grum po 50 kr.; — (po nabiraleu g. Trčku): Ad. Eberl in Ad. Hauptman po 1 gld.; Gvatter (z Dunaja), Fr. Šuster, And. Milavec, Iv. Gričar, Puschkenjagg (z Dunaja), S. Löwy, Lud. Falltieher, D. Šetine, Ig. Kessler, Iv. Mejač, Tine v „kavarni Valvazorjevi“, Stupan, dr. Kremžar, neimenovanec, Perles (iz Gradea), J. Terček, gospe Škerjanc, Jerančič in Pepca pri „Nordpolu“ po 50 kr.; — (po nabiraleu g. Wölflingu): Lovro Zdešar 3 gld. 50 kr., J. Müller (iz Zagorja) 3 gld., L. Wölfling in gospa Leopoldina Wölfling, J. Koželj po 1 gld., A. Umberger in Fr. Peterkovič po 50 kr.

Vsem p. n. darovalcem in darovalkam ter nabiralcem prirsčna zahvala! Le navdušeno naprej! in II. zbirka bode še obilnejša za naš planinski narodni dom.

Dar. Znani rodoljub g. Janez Hausenbichler v Žaleu je daroval za Kocbekovo kočo 2 steklenici izborne slivovke. Srčna hvala!

V spominsko knjigo v Aljaževem stolpu se je letos vpisalo **223** turistov. Vsi se v njej s hvaležnim sreem spominjajo te izvirne in zelo potrebne stavbe vrhu Triglava in priznavajo velikanske zasluge Aljaževe za turistiko. — Priobčili bodemo nekatera zanimiva priznanja, ki slave izumitelja in ustanovnika te najviše ležeče stavbe slovanske.

Kocbekova koča se je slovesno zatvorila dne 3. oktobra t. l. Letos jo je obiskalo 76 turistov; vpisani so v knjigo tudi 1 vodnik, 1 nosač in 3 lovci, skupaj 81. Trije turisti niso vpisani, ker ni bilo pastirja v koči. Izmed obiskovalcev je bilo 22 članov plan. društev, in sicer: „Slov. plan. društva“ 3, „Sav. podružnice Slov. plan. društva“ 10; „Nem. in avstr. plan. društva“ 9, namreč: Kranjske sekcije 4, Beljaške sekcije 2, Saleburške sekcije 1, Linške sekcije in Monakovske

sekcije po 1; nečlanov torej 59. Po deželah jih spada: na Kranjsko 21, namreč: na Ljubljano 14, Kamnik 6, Trojane 1; na Štajersko 56, namreč: Luče 15, Gornji Grad 15, Ljubno 7, Gradec 5, Solčavo 4, Šoštanj 3, Celje 2, Žalec 1, Mozirje 1, Ruše 1, Bočno 1, Sv. križ pri Slatini 1; na Spodnje Avstrijsko 1 (Dunaj); Zgornje Avstrijsko 1 (Line); na Bavarsko 2 (Monakovo). — Dam je bilo 5; 3 so šle na Ojstrico.

V kočo je prišlo hribo-lazcev čez Planinška 39, skozi Robánov Kot 19, iz Bistriške doline po kranjski Beli naravnost 13, po istem potu na Ojstrico in v kočo 4, iz Logarjeve doline na Ojstrico in v kočo 6, torej je od Ojstrice prišlo v kočo 10 turistov. — Od kočice jih je šlo: 44 po novem potu na Ojstricu, 5 v Robánov Kot, 10 po kranjski Beli v Bistriško dolino, 10 na Planinška v Luče, 2 čez Konja in Rsenik, 1 čez Konja in v štajersko Belo; za druge se ne ve. P. n. turiste prosimo, da bi blagovolili svoje ture natančno zabeležiti v spominsko knjigo.

Imed odličnih vpisanih turistov naj omenimo nekatere; ti so: vseučilišni prof. g. dr. Johannes Frischauf, znani turist g. Maks pl. Hees iz Monakovega, g. Aleksander Moser iz Linea, g. dr. Viktor Wagner, c. kr. okrajni sodnik v Gornjem Gradu, g. prof. Vinko Borštner, g. dr. Pavel Wagner, c. kr. okrajni glavar v Celju, g. Ivan Vošnjak iz Šoštanja, g. Matija Zamida, deželni svetovalec iz Ljubljane, Ivan Rode iz Ljubljane, čast. gg. duhovniki: Jos. Dekort, župnik v Ljubnem, Matej Ovsenjak, kaplan v Žaleu, p. Alfonz-Svet na Dunaju, Jernej Vurkele, kaplan v Gornjem Gradu, Mirko Repolusk-Golob, kaplan v Lučah, Frančišek Višnar, kaplan pri Sv. Križu, in drugi.

Lansko leto je bilo vpisanih 50 turistov, 20 delavcev in 2 vodnika, skupaj 72.

Ako pomislimo, da je prejšnja leta obiskovalo Ojstrico le po 15—20 hribo-lazcev, vidimo, kako se je turistika vsled Kocbekove kočice povzdignila, kajti 15—20 oseb še vedno porablja kočico na Korošici.

Priznanje o delovanju Sav. podružnice „Slov. plan. društva“ je izreklo mnogo obiskovalcev, zlasti o Kocbekovi kočici in novem potu na Ojstrico, ali ustno ali pismeno. Naj objavimo nekatere pohvale. C. kr. okrajni glavar g. dr. Pavel Wagner se je zelo pohvalno izrazil o stanju Kocbekove kočice in novega pota na Ojstrico, rekoč, da ni kaj tacega pričakoval. — Hermann Brandt iz Ljubljane je v spominsko knjigo zapisal: „Der von der Section Sannthal des slov. Alpenvereines angelegte Steig zur Spitze der Ojstrica darf als in seiner Art einziger bezeichnet werden.“ — G. Fr. Lulek, jur. iz Gradca, je zapisal: Nach meiner und wie ich glaube eines Jeden Ansicht eine der best eingerichteten und gelegenen Hütten der Alpen, die dem Erbauer H. Oberlehrer Kocbek alle Ehre macht.“ — G. Ivan Rodé iz Ljubljane je zabeležil: „Nova pot dela vso čast njenima otvoriteljema in iznajditeljema!“ — G. o. Alfonz-Svet pa pravi: „Prostora pomanjkuje, da bi popisal izborna kočica Kocbekova tukaj — morebiti pri drugi priliki. Podpiral

bom to društvo — floreat, crescat, vivat!“ V posebnem pismu do „Sav. podružnice“ pa je še pisal: „Kaj hočem o tej koči pisati? Kaka je in kje je, se je že dosti pisalo, pa prehvalil je še gotovo nobeden ni. Jaz sem bil ves iznenaden, ko sem vstopil v njo, in ta kočica je tako vplivala na me, da sem sklenil pristopiti „Sav. podružnici Slov. plan. društva“.

Kamniške planine. V spominsko knjigo v Stahovici pri Kamniku se je vpisalo letos 263 turistov. Teh je v spominski knjigi pri izviru Bistrice vpisanih 104. V spominsko knjigo pri izviru Bistrice se je vpisalo 393 izletnikov, lansko leto samo 265, torej letos 128 več nego lansko leto.

Iz knjige je razvidno, da jih je šlo izmed teh 393 oseb 29 na Grintovec, 9 čez Konja, 24 na Ojstrico, 35 na Kamniško sedlo, 8 na Brano in 4 na Skuto, ostali so torej bili le pri izviru Bistrice in se potem vrnili, ali pa so napravili druge majhne ture.

S Kamniške strani sploh je šlo letošnje leto na Kamniške in Savinske planine 552 turistov.

V spominsko knjigo v Stahovici je napisal pesnik Medved naslednje verze:

Najlepše sanje,
Najlepši raj,
To mile so Stranje,
Planin predkraj.

Ljubno. V spominsko knjigo pri g. Fr. Petku se je vpisalo 1895. l. 85, v knjigo pri g. Žmavcu pa 27 turistov; mnogo se jih seveda ni nikjer vpisalo. Opomniti je, da je neka nemška družba Celjanov (dva Zanggerja, štirje Hopfgarteni in A. Schmitzer pl. Lindenstamm) pisala take stvari v spominsko knjigo „Slov. plan. društva“, da je starejši gospod iste družbe dotično mesto izrezal iz knjige. Take šale so — otročarija! Od vsakega poštenega turista pa se sploh pričakuje, da ne piše nič nespodobnega in da spominskih knjig ne poškoduje.

Protest „Sav. podružnice“ „Slov. plan. društva“ zaradi pota po Turskem Žlebu je bil brezuspešen, zato hočemo stvar objaviti, da se bode razvidelo, kako postopa „Nem. in avstr. plan. društvo“ proti našemu društvu. Osrednji odbor imenovanega društva je pisмено naznanil, da je protest predložil v Salzburgu „odseku za pote in stavbe plan. koč“, le ta pa da je v svoji seji soglasno sklenil priporočati, naj se Celjski sekciji dovoli podpora 700 mark za napravo pota v Turskem Žlebu. Podpora se je tudi res dovolila. Osrednji odbor se čudi, zakaj se branimo tega delovanja Celjske sekcije, ker je baje pot, napravljen od Savinske podružnice, že skoraj razpadel (!?). Celjska sekcija je baje v tem okrožju že velezaslužno v prejšnjih letih delovala, in se je le Savinska podružnica vtikala v tujo reč. Ravno v tem predelu je še mnogo storiti. Več društev lahko kaj koristnega izvrši, ne da bi si delala ovire, zlasti če ne poslušamo zavidnežev omenjenega društva. — To je na kratko vsebina dotičnega odgovora. Ker je iz njega razvidno, da osrednji odbor ne pozna zgodovine o delovanju v Savinskih planinah

in ima čuden pojem o društvenem področju, zato je odbor Savinske podružnice odposlal primeren odgovor. V njem protestuje, da se Sav. podružnica vtika v tujo last, kajti Celjska sekcija je izvršila večja dela šele leta 1894., potem ko je bilo „Slov. plan. društvo“ že vse pote zaznamovalo. Pred l. 1894. je imela Celjska sekcija oskrbovati koči na Korošici in na Okrešlju ter pot čez Kamniško sedlo. Vse te stvari (koči in pot) pa je napravilo „Štajersko plan. društvo“. Kako je Celjska sekcija svojo nalogo izvrševala, je znano, kajti kočna na Korošici je bila že l. 1893. nerabna, in tudi slabi pot čez Kamniško sedlo so javno grajali. Dalje nista niti osrednji odbor, niti ne Celjska sekcija mogla vedeti, da je pot po Turskem Žlebu razpadel, ker se je napravil šele meseca oktobra l. 1894., podporo 700 mark pa je postavil osrednji odbor v proračun že meseca junija, dasi sneg v Turskem Žlebu po normalni zimi leži še konec meseca julija. Posebno pa je letos ležal sneg še dalj časa v Savinskih planinah. Ker v Turskem Žlebu še nobeno društvo poprej ni kaj delovalo, tedaj je to nedvojbeno društveno področje Sav. podružnice. Ker Celjska sekcija in osrednji odbor ne spoštujeta delovanja „Slov. plan. društva“ in njegovega društvenega področja, tudi „Slov. plan. društvo“ ne bode nič več obzirno. Kjer bode treba kak pot popraviti, se bode zgodilo ne glede na prejšnje delovanje kakega društva. Kakor ti meni, tako jaz tebi. — Zanimivo je tudi spoznanje, da ima v Sav. planinah več društev prostora v delovanje, dočim je Celjska sekcija l. 1893. hotela prepovedati (!) delovanje „Slov. plan. društvu“, ko bi bil kdo tako neumen, da bi se jih bal posebno na domačih tleh.

Oklic

za stavbo Triglavске kočе.*)

Najvišja in največastnejša gora ne le na vsem Slovenskem, ampak sploh v Sloveniji je naš 2864 m visoki Triglav. Z veseljem prihajajo nanj domači in tuji turisti. Inorodni gorolazci ga kar obožavajo zaradi velikanskega razgleda, kakršnega ne uživajo z drugih, dasi veliko višjih vrhuncev evropskih.

Letošnje leto je štel naš sloveči Triglav dosedaj največje število pohodnikov. Največ jih je seveda privabil Aljažev stolp; kajti sedaj je lahko na vrhu bivati in res popolnoma uživati krasni razgled po več ur brez nobene nevarnosti v lepem

zavetju. Zagotovili smo za vedno s tem razglednikom ugodno in zložno razgledovanje z vrha Triglava. Turistu pa treba, da se odpočije od trudne dolge hoje in da se okrepča, tudi gostoljubne koče. Tako v vsakem oziru ugodno kočo bode postavilo „Slov. plan. društvo“ prihodnje leto. Stala bode izmed dosedanjih koč najbliže vrha na tako zvaní Kredarici, t. j. na široki planici pod vrhom Triglava. Lega te planice ima vse prednosti, ki si jih turist le more želeti. Z nje je do vrha samo $\frac{3}{4}$ ure hoda. Razgled s Kredarice je brezprimerno obsežen in prekrasen. Le proti Boleu in Trenti ni videti, na vse druge strani pa se kaže isto velikansko obzorje, kakor z vrha; diven je pogled tudi doli v Vrata. In kar je nad vse vredno: planica ta je tudi tedaj solčnojasna, kadar zastira vrh neprijazna megla in ti zapira razgled naokolo. Če pojdeš torej odslej na Triglav, se gotovo ne bodeš več trudil zastonj, nego užival bodeš sigurno sad svojega napora: toliko zaželeni razgled. In kdor ni dovolj trden, bode lahko ostal na tej planici in odtod občudoval prekrasno stvarstvo božje brez nadaljnjega truda, ki ga mora prebiti, kdor poleze na vrh; do Kredarice pa pride vsakdor brez težave. V bližini se nahaja dragocena voda snežnica, ki je dokaj pripravnejša in zdravjša za užitek, nego pusti sneg, pa tudi izvrsten odvodnik streli. Mimo te prijazne planice vodijo vsi glavni poti na vrh Triglava. Po izreku starih mož, ki so prehodili in do dobra poznajo vse pogorje Triglavsko, Bohinjsko in Bolško, ima Kredarica najugodnejšo lego in je kakor nalašč ustvarjena za stavbo planinske koče. In to planico, na katero je hodil že Vodnik in se navduševal za dom in rod svoj, je „Slov. plan. društvo“ izbralo in jo kupilo v svojo last, da na njej vzgradi veliko in lepo kočo po vseh trajno veljavnih pravilih za take stavbe. Gotova bode do avgusta meseca 1896. leta, blagoslovili jo pa bomo prav slovesno ob obletnici stoletnice Vodnikove prve hoje na Triglav, dne 19. avgusta. Gostoljubno se bode tist dan odprla vsem turistom brez razločka, domačim in tujim.

Predragi Slovenci! Do vas vseh se obrača „Slov. plan. društvo“, ko name-rava postaviti označeni planinski dom pod vrhom sivega velikana Triglava, ki gleda od davnine na vesoljni rod slovenski, budeč in krepeč mu s svojim veličastvom ponos in samosvest. Iskreno vas prosi zastopstvo slovenskega planinstva izdatne domoljubne pomoči, da srečno izvrši to velevažno delo. Edino le plamteča ljubezen do domovine slovenske, do nje vsestranskega trdnega in trajnega napredka nas je napotila, da smo zasnovali ta planinski dom, ki bode vsemu Slovenstvu v ponos in največjo čast. In zato se veselo nadejamo, da gotovo ne bode nikogar, ki ne bi se rodoljubno odzval naši mili prošnji, katero iz dna srca oglašamo od meje do meje slovenske domovine in tudi zunaj nje do vseh naših prijateljev.

Darove vzprejema in jih naznanja v „Plan. Vestniku“ odbor „Slov. plan. društva“ v Ljubljani.

„Slov. plan. društvo“.

Naznanilo o znižani voznini.

C. člani „Slovenskega planinskega društva“ uljudno opozarjamo, da prodaja društveni blagajnik g. Ivan Soklič, trgovec „Pod trančo“ v Ljubljani vozne listke za vožnjo po južni železnici po znižanih cenah, in sicer:

1. za vožnjo na progi Ljubljana-Divača	po 1 gld. 60 kr. (nav. cena 2 gld. 50 kr.)
2. " " " " Ljubljana-Št. Peter	" 1 " 20 " " " 1 " 80 "
3. " " " " Il. Bistrica	" 1 " 45 " " " 2 " 30 "
- y III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj. Kdor si želi tak vozni listek kupiti, mora se izkazati, da je član „Slovenskega planinskega društva.“

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga za moško in žensko obleko ter različne srajce za hribolazce po najnižji ceni.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ☛

URAN in VEČAJ,

izdelovalca glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igrških ulicah št. 8,

priporočata veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dv rane in razne druge prostore, dalje modelnata ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

IVAN FRISCH

v Ljubljani na Marijnom trgu št. 3

priporoča bogato svojo zalogo popotnih potrebščin za turiste: kovčge, torbe, vreče, nahrbtnike, listnice in druge v to vrsto spadajoče usnjene izdelke, — vse po najnižji ceni.

Vodnik

za

„Savinske in Kamniške planine“

se prodaja

dijakom po 30 kr.

„Slov. plan. društvo“.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbena in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Nahrbtnike najnovejše, iz navadnega blaga po 80 kr., iz nepremičnega blaga s predelki po 1 gld. 20 kr., in gorske črevlje, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gld. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gld.,

izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Koebek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Trgovina s suknenim in manufakturnim blagom na debelo in na drobno, skladišče platnine in damastne robe.

Caspar Wimmer (Petters-a naslednik),

črevljarski mojster v Goisern-u (na Zgornjem Avstrijskem).

Specijalist v izdelovanju pravih, vsakemu hribolazcu dobro znanih gorskih čevljev. Cene zelo nizke. Pri naročilu zdostuje, da se mi pošlje kak navaden čevelj, kateri je nogi naročnikovi najbolj prikladen.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1 in v Gledaliških ulicah št. 6

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hrilolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,
priporoča se

za vsake vrste ključarska dela,
katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Vincenc Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge starbenske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastonj.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo **bogato zalogo** naočnikov, daljnogledov, kukal, barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsake vrste popravki se izvršujejo hitro in ceno.

Ubald pl. Trnkozy,

lekarnar

v Ljubljani, na Mestnem trgu, poleg rotarja,

priporoča

svojo **bogato založeno lekarno.**

Adolf Hau tmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slonovih ulicah št. 10—12.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in na zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste.**

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaji.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

**Restavracija „Pri Zvezdi“
na cesarja Josipa trgu.**

Velik zračen vrt, steklen salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

F. Ferlinc, restavratör.

F. M. REGORSCHek

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepremočljivega **poletnega in zimskega lodna** v običajnih barvah za hrilolazce in lovce kot branilo proti mokroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira **lovskih telovnikov, podjopičev, spodnjih hlač, lovskih nogavic, volnenih obujkov** itd. itd.

Kupite najboljši likër,

to je pristni, kemično čisti **likër iz kranjskih planinskih zelišč.** Ta posebno skrbno iz najzdravilnejših zelišč in cvetic brez spirita, olja, esence in sirupa napravljeni likër prekaša vse dosedaj znane likëro po okusu in dišavi. Ker tudi dobrodejno vpliva na želodec in ga ogreva ter čudovito poziljva telo, imeti bi ga morali pri vsakem domu. Dobiva se samo pri **izdelovalci**

J. KLAUER-ji v Ljubljani, v Špitalskih ulicah „Pri voglu“.

Mihael Marzolini

priporoča svojo kavarno

„Café Mercur“ na Mestnem trgu št. 5
v Ljubljani.

Kavarna je zelo velika, elegantna in zračna, ima **dva nova biljarda** in nove igralne mize s kamenitimi ploščami. — Razsvetljava je sijajna, časopisov **nad trideset**, domačih in tujih.

☛Kava izborna, likerji pristni.☛